

ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

Сучасне суспільство висуває нові вимоги до спеціалістів, світ стає більш динамічним, дедалі поширення набувають інформаційні та комунікативні технології, відбувається постійне оновлення змісту та характеру знань, протягом життя людина повинна постійно здобувати знання, підвищувати рівень своє компетенції, орієнтуватися у вирії інформаційних потоків. Відповідно система освіти має забезпечувати реалізацію освітніх запитів, відповідати реаліям часу, впроваджувати сучасні методи та засоби навчання. Поширення набуває дистанційна форма навчання, що характеризується гнучкістю, дозволяє студенту виявляти більшу самостійність в діях, поєднувати навчальну та трудову діяльність.

Дистанційна модель навчання передбачає знання та навички роботи з комп'ютером, Інтернет-ресурсами, вміння використовувати інформаційні та телекомунікаційні технології та засоби зв'язку. Такими знаннями та вміннями в повній мірі мають володіти як ті, хто навчаються (студенти) так і ті, хто створюють освітній продукт (викладачі).

Дистанційна форма навчання вимагає від студента і певних особистісних якостей: високий рівень самосвідомості та самодисципліни, вміння навчатися, готовність та здібності до безперервної освіти та самоосвіти, здатність легко адаптуватися до нових умов.

Дистанційна форма дозволяє прискорити процес спілкування між викладачем та студентом, оперативно надавати методичні рекомендації та завдання для самостійного опрацювання студенту.

Важливу роль при дистанційній формі навчання відіграє організація навчального процесу, систематичність роботи та постійний самоконтроль з боку студента.

Очевидно, що система освіти має вирішувати не тільки завдання трансляції знань, підготовки висококваліфікованих фахівців, що здатні конкурувати на ринку праці, мова йде і про естетичне, моральне, фізичне виховання підростаючого покоління. А. Луначарський зазначав, що «Слово освіта походить від слова «образ». Очевидно, коли народові доводилося визначатися, що повинна зробити із себе кожн людина і що повинно зробити суспільство з неї, то вимальовувалась картина виникнення з певного матеріалу образу людського. Освічена людина – людина, в якій домінує образ людський» [1, с.122]. Система освіти має сприяти формуванню не тільки професійних, але й особистісних якостей індивіда, підвищенню культури спілкування, адже інститути освіти виступають вагомим агентом соціалізації – процесу засвоєння індивідом цінностей, норм, традицій, культури суспільства.

Впровадження дистанційної форми навчання потребує ґрунтовної підготовки кадрів, відповідної матеріально-технічної бази навчального закладу, розроблених методичних рекомендацій з самостійного вивчення дисциплін, самоперевірки знань.

Виникають проблеми пов'язані з контролем та оцінкою знань студентів.

Як правило, в якості контролюючих заходів використовуються контрольні роботи, які готують студенти та надсилають викладачу. (в переважній більшості це матеріали з Інтернету, і нема гарантії, що контрольну роботу виконав саме студент) та тестові завдання. За відсутності безпосереднього спілкування зі студентом зменшуються шанси викладача оцінити реальні знання студента, виявити його здібності, допомогти ліквідувати прогалини в знаннях, вплинути на мотивацію навчатися. «Безособовість» процесу дистанційного навчання має як свої переваги, так і недоліки. З одного боку зникають бар'єри комунікації, що мають психологічний характер, з іншого боку - не так важливо, хто знаходиться по іншій бік екрану, важко уявити наскільки правильно зрозуміли один одного комунікатор та реципієнт. За умови підготовлених та завантажених навчальних матеріалів відпадає потреба і в викладачі, ці функції може виконувати і оператор, а отже, відпадає потреба в спадкоємності поколінь викладачів, удосконаленні їх педагогічної майстерності.

Дистанційна модель навчання відкриває доступ до освіти для певних категорій індивідів: особи з обмеженими можливостями за станом здоров'я, військовослужбовці, молоді мами з маленькими дітьми, іноземні студенти тощо.

Існують суттєві обмеження щодо впровадження дистанційного навчання для спеціальностей, де виключну роль мають практичні знання та навички (наприклад: важко уявити студента - майбутнього хірурга, який здобував би освіту дистанційно).

Отже, дистанційна форма навчання має як свої переваги, так і недоліки, її впровадження потребує виважених кроків, апробації, відповідних ресурсів та правової бази.

Література:

1. Школьные годы чудесные - М.: ОЛМА Медиа Групп, 2014. – 304 с.: ил.

Юрчук О.О.

ФОРМУВАННЯ «ПУБЛІЧНОГО ІНТЕЛЕКТУАЛА» ЯК ВИКЛИК ДЛЯ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНОЇ ОСВІТИ

Українська вимір гуманітарної політики держави дуже крихкий. Суспільство намагається віднайти (чи, можливо, знайти) сутнісне ядро, навколо якого зможуть об'єднатись усі для спільного творення проекту майбутнього. Можливо, в основу цього ядра підуть наші культурні надбання, економічний потенціал, або це будуть ціннісні переконання, однак очевидним є той факт, що це тяжка робота. І тут постає питання – хто буде її виконувати? Зрозуміло, що “кермо” чи “пульт” від подібних механізмів належить державі. Та в побудові таких конструктів повинні приймати участь професіонали, але професіонали чого? Відомий український історик Ярослав Грицак в одному із своїх інтерв'ю називає себе публічним інтелектуалом, а на питання журналіста «Чи це професія?» – відповідає, що це «професія, якої дуже не вистачає в Україні» [1]. Хто ж це – публічний інтелектуал і яким він має бути? Спробуємо проаналізувати.

Мішель Фуко розрізняє два типи інтелектуалів: інтелектуала-універсада